

“Maragall també hauria expulsat ERC amb un vot nul”

Josep Bargalló
(Torredembarra,
Tarragonès, 1958),
exconseller primer de
la Generalitat, explica
el procés del no d'ERC,
les darreres hores
del tripartit.

Lexconseller Carretero va assegurar que el Govern era acèfal. Ara que ERC ja no hi és, quants caps té?

—És un govern monocolor, socialista. La frase de Joan Carretero està ben feta i és divertida, però reflecteix una realitat que no és. El gran problema del tripartit pel que fa al funcionament ha estat la manca de cultura de coalició, i també la personalitat singular i potent del president Maragall. En alguns moments hem tingut un govern acèfal, en altres bicèfal, i en algunes ocasions, multicèfal.

—S'esperava aquest final, tenint en compte que vint-i-un dies abans Maragall havia remodelat l'executiu?

—Uns quants dies abans jo ja n'estava convençut. De fet, va ser la confirmació del rebuig d'aquest estatut el que va produir la incomoditat absoluta en certs sectors socialistes.

—Quins sectors del PSC?

—És molt difícil de concretar. Hi havia gent de l'entorn Maragall que creia que se'ns havia d'expulsar i gent que no, gent del sector catalanista amb opinions diferents, i fins i tot el sector més dur de l'aparell no pensava unànimement. Si la gent no enganya excessivament, jo conec personalment

opinions molt diferents dins del Partit dels Socialistes.

—Pasqual Maragall ha dit que expulsar ERC ha estat la decisió més dura que ha pres en la seva carrera política. Se'l creu?

—Crec que realment ho sent, i ho dic perquè vaig parlar amb el president durant tota la setmana diverses vegades.

—Des de quan n'estava informat, de les intencions del president?

—Des de dijous a les 11 h del matí, abans que el conseller Saura i Carod-Rovira. Jo vaig fer el que havíem quedat que faria, no fer-ho públic a la premsa i només comunicar-ho a Carod-Rovira i a Puigcercós.

—Què va fer vostè per evitar l'expulsió?

—Li vaig dir que, tot i que a mi no em tocava valorar-ho, pensava que l'expulsió posava serioses dificultats a un segon mandat del president Maragall.

—En quin moment ERC veu clara l'expulsió?

—En una conversa del dimarts dia 9 al matí, vaig explicar al president que la millor opció seria que dimecres, amb l'Estatut aprovat al Senat, donés una data d'eleccions anticipades i una altra de referèndum, i que quedés clar que el Govern continuava fins a les eleccions, especificant què faria i què no faria. En un primer moment em va semblar que Maragall ho acceptava, però el mateix dimarts a la tarda ja vaig veure que no seria possible. Dimecres, al Senat, em vaig acabar de convèncer del tot.

—Després que ERC s'abstingués al Senat, es va plantejar sortir del Govern abans que l'endemà fossin expulsats els seus consellers?

—Sí, en vam parlar a Madrid la tarda de l'aprovació al Senat els dirigents d'ERC que érem a Madrid. Però tots vam opinar que ERC no havia fet res malament per deixar el Govern. Per tant,

TINA BAGUÉ

vam dir que si els altres volien, que ens en fessin fora.

—Vostè va dir fa pocs mesos en una entrevista que no es veia votant no a l'Estatut. Ara s'hi veurà...

—Vaig dir que no em sentia còmode votant no, perquè coincidia amb el PP.

—Ara s'hi sent?

—Quins arguments?

—Que el vot nul és massa antisistema, que cal un discurs de contingut molt profund per explicar-lo, i tenint en compte que els altres partits només apelen a sentiments, perquè el no també ho té més fàcil amb els sentiments, qui s'ha de preocupar si coincideix amb nosaltres és el PP, que són menys. Per tot plegat, el meu és un no convençut.

—S'ha dit que alguns dirigents d'ERC haurien desitjat poder votar sí, per evitar-se molts problemes.

—Potser han anat a comitès executius d'ERC secrets, perquè li puc assegurar que en cap comitè executiu ningú, mai, no ha dit que personalment la seva opció fos votar sí, i no he sentit mai ningú de la direcció d'Esquerra dir que l'Estatut de la Moncloa fos més positiu que negatiu per al futur de Catalunya.

—El desencadenant de l'expulsió d'ERC ha estat la pressió de les bases per dir no a l'Estatut?

—Em fa gràcia que la resta de partits vulguin fer creure que ERC és el caos perquè hi havia opinions a favor del vot nul i del no. Som l'únic partit que hem consultat la nostra gent; PSC, CiU i ICV han imposat el sí. Doncs els podria dir noms d'alcaldes de CiU que m'han dit que estan molt emprenyats i que pensen votar no. Trobo un escàndol que al segle XXI només hi hagi un partit català en què les decisions es prenguin consultant el parer de la militància. Jo seria incapaç de militar en un partit on tres o quatre manen, dotze assenteixen i la resta calla. La militància ens va aconsellar que no ens compliquéssim la vida, i que si tots estàvem d'acord en el rebuig, el més fàcil era el no.

—Per tant, ningú no qüestiona el sistema assembleari del partit?

—Maragall va dir que els expulsava pel seu vot negatiu.

—Des que Mas i Zapatero pacten l'Estatut, tota la classe política catalana i espanyola tradicional estaven convençuts que tard o d'hora diríem que sí. Quan la direcció d'ERC diu vot nul, es pensen que serà un primer pas per dir que sí, per això de moment no amenacen amb l'expulsió, fins que el 6 de maig es confirma el nostre no.

—La militància ha entès que ERC esperés que Maragall els expulsés i que no plegués abans?

—A mi no m'ha arribat significativament que hi hagi militants que no ho hagin entès. Ara bé, sí que hi ha molta gent emprenyada perquè ens hagin fet fora.

—Vist amb perspectiva, creu que el tripartit s'hauria hagut de trencar quan Zapatero ordenà a Maragall que cessés Carod-Rovira?

—Més enllà de les persones, en els partits que tenim ideologia, hi ha vida.

—Ho apliquem també al cas dels consellers Carretero i Solà?

—Els projectes estan per damunt de les persones, i el Govern d'esquerres era una aposta estratègica de canvi de signe polític al país, però també de rebaixar la tensió Catalunya-Espanya per caminar cap a la sobirania nacional. Aquesta estratègia s'aconsegueix amb CiU a l'oposició i amb els socialistes al Govern. Dos anys i mig després, assistim a un debat nacional d'una potència que no hàviem tingut en vint-i-tres anys.

—Així, ERC no s'ha equivocat?

—ERC no s'ha equivocat en l'estratègia, però hem tingut errors a l'hora de posar-la en pràctica.

—Per a futurs pactes, tornaran a prioritzar aquesta estratègia?

“Els únics equidistants són CiU i PSC. Es creuen capaços de governar amb tothom”

—Sí.

—Qui l'ha fet canviar de parer?

—Vaig anar a l'assemblea territorial d'ERC de Tarragona a explicar que, per a mi, el vot nul era una manera de no compartir el vot amb el PP. Però la gent d'allí em va donar uns arguments que em van convèncer.

—Segurament hi ha maneres de fer millor les coses, però el fet que qui tingui dret a decidir és la militància no s'ha de replantejar en cap sentit.

—Si ERC hagués mantingut el nul, els seus consellers estarien al Govern?

—De cap manera. Maragall també hauria expulsat ERC amb un vot nul.

—Prioritzarem un acord que ens permeti avançar socialment i nacionalment.

—Tornar a l'equidistància?

—Els únics equidistants són CiU i PSC, perquè es creuen capaços de governar amb tothom.

—Maragall insisteix a dir que el tripartit té llarga vida, i ERC no

tanca definitivament la porta a una reedició.

—PSC i CiU han trobat en l'Estatut de la Moncloa la màxima felicitat amb un avanç nacional zero, de manera que l'únic que els diferencia és la política social. I en aquest sentit, som més propers al PSC que a CiU.

—**Si ERC pot participar en pactes de Govern, quin pes tindrà el nom del líder de cada partit?**

—S'ha de mirar el programa que tens, què proposes fer, i evidentment també hi intervé el factor de les persones.

—**I si Maragall i Mas repeteixen com a candidats?**

—Maragall ens ha fet fora del Govern, i Mas li ho va demanar insistentment. No hi ha res millor que algú que et vulgui fora vegi que tu hi ets i ell no.

—**Potser Maragall serà rellevat, però Artur Mas és més complicat.**

—Si l'Estatut Mas-Zapatero obté un 51% dels suports. No creu que el gran artífex català d'aquest pacte se n'hauria d'anar cap a casa?

—**José Montilla es perfila com el successor si Maragall no es presenta.**

—He tingut força relació amb el ministre Montilla i sé que, quan arribes a un acord amb ell, el compleix i el defensa davant dels altres. És amb qui millor he negociat a Madrid, i és l'únic que sempre que m'ha dit que sí ha complert la seva paraula. Ara, és evident que no pensem el mateix, perquè si fos així, potser estaríem en el mateix partit.

—**Per què tothom està tan nerviós, amb el referèndum?**

—No entenc la histèria per por que no guanyi el sí. El sí és CiU, PSC, ICV, CCOO, UGT, els grans grups mediàtics privats, la CCRTV, la patronal, etc. Si amb tot aquest suport, el "sí" no guanya, voldrà dir que som a les portes d'una forta transformació social de la qual ERC forma part. Estarien la mar de tranquils si no fos perquè per participar en aquesta nova Catalunya necessiten comptar amb ERC.

—**I l'endemà del referèndum, què?**

—S'haurà acabat la via dels estatuts, i surti el no o el sí, s'obrirà una nova via per fer negociacions bilaterals amb l'estat mentre la via de la sobirania no acabi imposant-se.

Gemma Aguilera

Una campanya pel sí abans de la campanya

La Junta Electoral i el Consell Audiovisual de Catalunya (CAC) no haurien de permetre que, un cop convocat oficialment el referèndum de l'Estatut, continuï una campanya institucional que canta les bondats de l'objecte de la votació, és a dir, l'Estatut. Segons aquesta opinió d'un membre del CAC, a partir del dia que es convoca el referèndum —que va ser publicat en el *DOGC* el divendres passat, 19 de maig—, la campanya institucional que s'estava emetent des del 6 de maig ha de cessar immediatament, ja que conté missatges favorables a l'Estatut. O, si més no, s'hauria de tornar a enviar al CAC perquè jutgi si és parcial o simplement informativa. Però el CAC ha defensat una "lectura flexible" d'aquestes campanyes.

Segons algunes fonts, aquesta campanya hauria de ser substituïda per una altra que no pot fer res més que promoure la participació en l'esmentat referèndum. De fet, el Govern català ja ha avançat que la segona campanya tindrà com a lema "El 18 de juny, vota", tot i que no ha donat detalls del seu contingut. L'executiu ja va anunciar que aquesta campanya es desenvoluparia entre el 2 i el 16 de juny.

Una campanya pel sí? La primera campanya sobre l'Estatut va ser presentada el passat 6 de maig, i portava per lema "Nou Estatut. D'ara endavant". Va tenir el consentiment d'Esquerra, ja que aquest partit —que no havia anunciat el seu— encara estava al Govern.

La campanya ha consistit en falques inserides a televisió, ràdio i premsa, i l'edició d'un resum de l'Estatut, la *Guia de lectura de l'Estatut*, del qual s'han distribuït 900.000 exemplars, —molts dels quals, tots els que es distribuïen amb la premsa en castellà, eren en espanyol—. També es va distribuir una carta del president de la Generalitat, que va arribar a la majoria de les

La Generalitat de Catalunya ha presentat una campanya institucional a favor de l'Estatut prèvia a la convocatòria del referèndum. Això li ha permès fer-ne publicitat en positiu sense censures de la Junta Electoral i amb el vistiplau d'Esquerra.

llars abans que el Senat hagués aprovat definitivament el text. El cost global de les campanyes serà de 5,5 milions d'euros, segons va dir el President Pasqual Maragall al Parlament.

El CAC va analitzar aquesta campanya i la va deixar passar com a bona, tot i que el missatge sembla ben favorable a l'Estatut. Així ho pensa el director de *Comunicació 21*, Àlex Gutiérrez, que ho defensava a l'editorial d'aquesta revista especialitzada: "El vistiplau atorgat pel CAC a la campanya institucional de la Generalitat referent a l'Estatut és, com a mínim qüestionable." I afegeix un exemple d'un anunci televisiu de la campanya: "Entre altres imatges es veu un pagès creuat de braços sobre un ermot. Tot d'una arrenca a ploure, i tothom entén que és l'Estatut en la seva encarnació diguem-ne de Santa Claus qui ha dut el líquid element a les castigades terres d'aquest home de l'agre."

Però el CAC, en les seves "Directrius i recomanacions del CAC sobre la informació relativa al referèndum sobre l'Estatut d'Autonomia", distingeix que